

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 10 września 2010 r.

BM-1-0400-293/10/3

DL-P III 0700-16/10

J. Kwieciała U. Dobrowiecki
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 13.09.2010
nr 6.949 podpis. U.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 13.09.2010.
nr 4775 podpis. Busewicz

Pan

Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku.

W odpowiedzi na oświadczenie pana senatora Stanisława Gorczycy, BPS/DSK-043-2918/10, w sprawie odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z art. 10a ust. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43, z późn. zm.) członków zarządu spółek z udziałem samorządu terytorialnego powołuje i odwołuje rada nadzorcza. Przepis ten ma charakter bezwzględnie obowiązujący i stanowi *lex specialis* względem przepisów Kodeksu spółek handlowych dotyczących powoływania i odwoływania członków zarządu w spółkach kapitałowych. W zamyśle ustawodawcy taka regulacja miała stanowić gwarancję powołania do zarządu spółki z udziałem jednostki samorządu terytorialnego osób kompetentnych i godnych zaufania.

Ustawa o gospodarce komunalnej, która wykreowała spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, nie przewiduje mechanizmów kontrolnych dotyczących działań zarządu spółki, nie reguluje również kwestii odpowiedzialności członków zarządu takich spółek. Wobec powyższego w tym zakresie należy stosować ogólne regulacje wynikające z przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.), zwanej dalej „Ksh”.

Przepisy Ksh oprócz uprawnień kontrolnych przyznanych radzie nadzorczej, uprawnienia takie przyznają w spółce z o.o. każdemu wspólnikowi, które zgodnie z art. 212 § 1 polegają na możliwości przeglądania w każdym czasie ksiąg i dokumentów spółki, sporządzania bilansu dla własnego użytku i żądania wyjaśnień od zarządu. W przypadku odmowy przez zarząd złożenia wyjaśnień lub wglądu do dokumentów, wspólnik może wystąpić do sądu rejestrowego o nałożenie na zarząd obowiązku wykonania tych czynności. Analogiczne uprawnienie przysługuje akcjonariuszowi na podstawie art. 429 Ksh.

Ponadto na podstawie art. 223 Ksh sąd rejestrowy może na żądanie wspólnika lub wspólników reprezentujących co najmniej jedną dziesiątą kapitału zakładowego, wyznaczyć biegłego rewidenta w celu zbadania rachunkowości oraz działalności spółki.

Wskazane mechanizmy kontrolne powinny być wykorzystywane przez jednostki samorządu terytorialnego będące udziałowcami albo akcjonariuszami spółek do oceny funkcjonowania zarządu oraz kondycji finansowej spółki i stanowić podstawę do podjęcia w odpowiednim czasie działań uniemożliwiających np. wyprowadzenie majątku ze spółki.

Należy wyjaśnić, że mimo braku majątku spółki z o.o. i bezskutecznie prowadzonej wobec niej egzekucji wierzyciel spółki nie jest pozbawiony możliwości zaspokojenia swojego roszczenia. Zgodnie bowiem z art. 299 § 1 Ksh w takim przypadku odpowiedzialność za zobowiązania spółki ponoszą solidarnie członkowie zarządu. W spółce akcyjnej odpowiedzialność osobista członków zarządu zachodzi natomiast w sytuacji wskazanej w art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.).

Biorąc powyższe pod uwagę przedstawione środki ochrony prawnej - przy odpowiednim ich wykorzystaniu - pozwalają na wyeliminowanie w odpowiednim czasie nieuczciwych członków zarządu spółek komunalnych, jak również pozwalają wierzycielom tych spółek na choćby częściowe odzyskanie należności.

Ponadto wypada zaznaczyć, że prowadzenie działalności gospodarczej zawsze związane jest z ponoszeniem ryzyka gospodarczego. W celu ograniczenia tego ryzyka przedsiębiorca ma możliwość skorzystania z instrumentów zabezpieczających jego interesy na etapie zawarcia umowy. Do takich instrumentów zalicza się umowne postanowienia w zakresie rozliczenia zaliczkowego lub za kolejne etapy realizacji umowy, ewentualnie gwarancji zapłaty, o której mowa w art. 649¹ Kodeksu cywilnego.

z powołaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Stanisław Chmielewski
SEKRETARZ STANU